

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSE ENTOMOLOGISCHE VERENIGING

ISSN 0013-8827. Officiële afkorting (World List): Ent. Ber., Amst.

Deel 38

1 januari 1978

No. 1

Adres van de Redactie:

B. J. LEMPKE, Plantage Middenlaan 64, 1018 DH Amsterdam — Nederland

INHOUD: J. H. KUCHLEIN, *Aphomia gularis* (Zeller) reeds in 1913 in Nederland gevonden (Lepidoptera, Pyralidae) (p. 1). — R. T. SIMON THOMAS and R. L. VEENENDAAL, Observations on the behaviour of *Philanthus triangulum* (Fabricius) (Hymenoptera, Sphecidae) (p. 3). — R. H. COBBEN, Een hardnekkige vestiging van de exotische orde Embioptera in Nederland (p. 9). — Literatuur (p. 8: THEOWALD VAN LEEUWEN). — Korte mededelingen (p. 2: Nieuwe aanwinsten voor de bibliotheek, Personalialia, p. 16: B. J. LEMPKE).

***Aphomia gularis* (Zeller) reeds in 1913 in Nederland gevonden (Lepidoptera, Pyralidae)**

door

J. H. KUCHLEIN

Vakgroep Dierkunde, Landbouwhogeschool, Wageningen

ABSTRACT. — Three specimens of *Aphomia gularis* (Zeller) were found in the collection of the Institute of Taxonomic Zoology, Amsterdam. The specimens, one male and two females, labelled „Ermelo 6.6.13. Schuijt” were not announced before, as a result of misidentification. This record is the first one from the Netherlands.

Bij het doorkijken van de collectie van het Instituut voor Taxonomische Zoölogie (overigens alweer voordat de heer Lempke zich over de in dit museum aanwezige micro's had ontfermd), bleek dat zich tussen het materiaal van *Aphomia sociella* (Linnaeus) een ♂ en twee ♀♀ van *Aphomia gularis* (Zeller) bevonden. Faunistisch belangwekkend is, dat deze dieren het etiket „Ermelo, 6.6.13. Schuijt” dragen. Immers, deze vondst zou dan de eerste in ons land zijn geweest, want pas in 1937 werd dit voorraadinsect opnieuw in Nederland aangetroffen en wel in Amsterdam (Diakonoff 1937, 1938). Nadien zijn verder nog maar weinig meldingen uit ons land bekend geworden. Uit de etikettering van Schuijt blijkt niet, dat het materiaal gekweekt is.

A. gularis is als vlinder goed kenbaar en dan ook bepaald niet moeilijk van *A. sociella* te onderscheiden. Toch is het zeer wel mogelijk, dat Schuijt, wiens collectie in 1927 naar het Zoölogisch Museum te Amsterdam overging, zich toentertijd heeft vergist. Men dient zich daarbij natuurlijk wel te realiseren, dat dit voorraadinsect, waarvan de eerste melding in West-Europa uit 1908 dateert, nog niet voorkwam in de determinatiewerken, die in de eerste decennien van deze eeuw werden gebruikt. Voorts was vergelijkingsmateriaal van *A. gularis* in die tijd hoogstwaarschijnlijk in ons land niet aanwezig. Zo kan men zich dan toch wel voorstellen, dat de drie dieren bij de in kleur en tekening zeer variabele *A. sociella* werden ondergebracht.

Een andere, minder waarschijnlijke, hypothese omtrent de gang van zaken is, dat de dieren indertijd al voor iets bijzonders zijn versleten, of zelfs op naam zijn gebracht. Aan deze vangst, wellicht binnenshuis, zou toen geen ruchtbaarheid zijn gegeven, omdat een dergelijke soort volgens de „regel van Oudemans en Lycklama à Nijeholt” niet op onze faunalijst thuishoorde.

De betrokken exemplaren kunnen ergens bij de verwante *A. sociella* zijn neergezet en bij later overprikken abusievelijk daartussen zijn terechtgekomen.

De ware toedracht zal wel nooit meer achterhaald kunnen worden.

LITERATUUR

Diakonoff, A., 1937. *Aphomia gularis* Zeller in Nederland (Lepidoptera, Galleriidae). - *Ent. Ber., Amst.* 9: 313—315.

Diakonoff, A., 1938. Verslag van de een-en-zeventigste wintervergadering der Nederlandsche Entomologische Vereeniging. - *Tijdschr. Ent.* 81: LI—LII.

Ritzema Bosweg 32A, 6703 AZ Wageningen.

NIEUWE AANWINSTEN VOOR DE BIBLIOTHEEK

AFRICAN trypanosomiases, 1970. (H. W. Mulligan ed.)

BOORMAN, J., 1965, Nigerian butterflies, 3, Nymphalidae I.

BOORMAN, J., 1973, Nigerian butterflies, 2, Pieridae and Danaidae.

DETHIER, V. G., 1976, the hungry fly.

GUELTE, L. le, 1966, Structure de la toile de *Zygiella x-notata* Cl. (Araignées, Argiopidae) et facteurs qui régissent le comportement de l'araignée pendant la construction de la toile. Diss. Nancy.

HANDLEIDING en atlas voor de medewerkers aan de European Invertebrate Survey, [1976].

HARTMANN, F., 1951, Die Psociden (Copeognathen) der Umgebung von Basel. Diss. Basel.

HASKINS, C. P., 1939, Of ants and men.

HOLLOWAY, J. D., 1976, Moths of Borneo with special reference to Mount Kinabalu.

HOLMAN, J., 1974, Los áfidos de Cuba.

ICHNEUMON hunting in India, 1965/70.

INSECT MUSCLE, 1975. (P.N.R. Usherwood ed.).

INSECTS, science and society, 1975. (D. Pimentel ed.).

JEPSON, L. R., H.H. Keifer & E. W. Baker, 1975, Mites injurious to economic plants.

LAITHWAITE, E., A. Watson & P. E. S. Whalley, 1975, The dictionary of butterflies and moths in colour.

MAMAEV, B. M., 1968, Evolution of gall forming insects — Gall midges. Translantion.

SCHMETTERLINGE Oberösterreichs, 1973/74, (K. Kusdas & E. R. Reichl, eds.).

SHUMILO, R. & M. LUNKASHU, 1972, Mallophaga of wild-living landbirds of the Dnjestr-Prut interfluve. (Russisch).

SMITH, K. M., 1967, Insect virology.

NIEUWE TIJDSCHRIFTEN

Mitteilungen des Naturforschenden Gesellschafts Luzern, vol. 1, 2, 6-24 + 3 Festschrifte, 1897-1974.

PERSONALIA

Tot haar leedwezen moet de redactie weer het overlijden van twee onzer leden bekend maken. Op 12 september 1977 overleed op 79-jarige leeftijd de heer H. G. van Galen te Aalten. Hij was lid sinds 1948 en interesseerde zich in zijn actieve tijd vooral voor de Lepidoptera van de Gelderse Achterhoek.

Op 15 september overleed te 's-Gravenhage, eveneens op 79-jarige leeftijd, de heer C. J. Louwerens Sr., lid sinds 1928. Zijn specialiteit betrof de Coleoptera-Carabidae, vooral die van Zuid-Oost Azië, waarover hij diverse artikelen publiceerde.